

K i v o n a t

Sárbogárd Város Önkormányzat Képviselőtestületének
2004. december 22-i rendkívüli nyílt ülésének jegyzőkönyvéből

395/2004.(XII.22.) Kth. számú határozat

Sárbogárd Város Önkormányzat Képviselőtestülete a „Sárbogárd Város Fogyatékosügyi Konceptiója” című napirendet megtárgyalta az alábbi módosításokkal és szövegszerű javításokkal elfogadja.

A célok pénzügyi fedezetéül az állami források, alapítványi, pályázati források fokozott igénybevétele mellett az önkormányzat 2005-2006-2007-ben 5-5-5 millió forintot fordít a költségvetésből a célok megvalósítására.

10. oldal

Emellett elengedhetetlen, hogy a .....szociális szakreferensi állást hozzon létre az önkormányzat, vagy amennyiben erre anyagi lehetőség nincs, úgy a feladatot a jelenlegi hivatali létszámmal oldja meg a jegyző.

Következő bekezdés második mondatának (~~Ezen kötelezettség alól nem bujhat ki a város sem a törvényi kötelezettség, sem bizonyos erkölcsi alapelvek miatt.~~) törlése.

11. oldal:

Első bekezdés:

Képviselőtestület elhatározza, hogy 2007. végéig – három ütemben – megvalósítja a lehető legteljesebb mértékben az akadálymentesítést, pályázati lehetőségek igénybevitelével.

Első ütem, második ütem változatlan, harmadik ütem:

2007. december 31-ig a még végre nem hajtott akadálymentesítés elvégzése.

Következő bekezdés:

Ennek költsége 2005. évre vonatkozóan 5 millió Ft., 2006. évre 5 millió Ft, 2007. évre 5 millió Ft, amit a képviselőtestület e célra ezen költségvetési években biztosít.

Következő bekezdés

A közlekedésben ki kell dolgozni ..... szövege változatlan.

Határidő: felmérésre 2005.06. 30. Megvalósításra: 2006. 12. 31.

Következő bekezdés:

A gyalogos közlekedés biztonsága érdekében meg kell vizsgálni – közlekedési szakember véleményének bevonásával – három közlekedési lámpa létesítésének lehetőségét.

Határidő: szakvélemény bekérésére: 2005. 06. 30. Megvalósításra – a szakvélemény figyelembevételével – 2005. 12. 31.

Kiegészítés e bekezdéshez:

A gyalogos közlekedés biztonsága érdekében a tervezett lámpák felállításáig figyelmeztető sárga lámpák beállítása szükséges.

A bekezdés folytatása:

A fogyatékossgal élő ..... változatlan.

Kiegészítő mondat: A Rendőrséget fel kell kérni, hogy fokozott mértékben ellenőrizték a fogyatékkal élők számára fenntartott parkolóhelyek jogszerű igénybevételét.

~~Törölve: Nem nézheti a város Képviselőtestülete szótlanul, hogy ...~~
helyette:

Tapasztaljuk, hogy mennyire kevés a fogyatékossgal élő, ill. csökkent munkaképességű emberek munkalehetősége. Utána következő mondat törölve.

Az elkövetkezendő időben .... kezdetű bekezdés változatlan.

A pályázatfigyelő csoport .....kezdetű bekezdés változatlan.

Az előbbi pontokban .....bekezdés módosítása:

Ki kell dolgozni milyen együttműködési lehetőség van a fogyatékos szervezetek és az önkormányzat között. Határidő: a lehetőségek kidolgozásra: 2005. 06.30. Megvalósításra 2005. 12. 31.

12. oldal

Első bekezdés változatlan.

Második bekezdésként felvenni: Meg kell keresni annak a lehetőségét, hogy a fogyatékkal élő gyermekek napközbeni ellátásban részesüljenek a városban.

Határidő: 2005.06.30.

Utastíja a polgármestert, hogy a következő évek költségvetési koncepciójánál az elfogadott Fogyatékosügyi Koncepciót vegye figyelembe.

Utastíja a jegyzőt, hogy a koncepcióba a változásokat, módosításokat vezesse át és küldje meg a városban működő, a fogyatékosokat tömörítő szervezeteknek és a Családsegítő és Gyermejjóléti Szolgálatnak.

Határidő: 2005. január 15.

Felelős: polgármester, jegyző

Kmf.

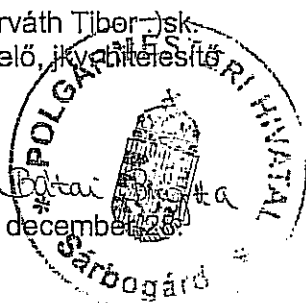
(: Juhász János :)sk.
polgármester

(: Krupa Rozália :)sk.
jegyző

(: Horváth Tiber :)sk.
képviselő, jkv. hitelesítő

(: Varga László :)sk.
képviselő, jkv. hitelesítő

A kivonat hiteles:
Sárbogárd, 2004. december 23.

11

*„Mások vagyunk, mégis egyedek,
Sokak által elfeledtek.
Bár testünk beteg, lelkünk ép.
Bennünk is él egy nagy eszménykép.”*

/Retezi Lászlóné: Mozgáskorlátozottak dala/

SÁRBOGÁRD VÁROS

FOGYATÉKOSÜGYI KONCEPCIÓJA

2004.

Sárbogárd város fogyatékos ügyi koncepciója különös tekintettel az önkormányzat szerepe a hagyományos alapellátási formák mellett megjelenő speciális ellátási formák kialakításában

Tartalom:

- I. Meghatározó jogszabályok
- II. A felsorolt jogszabályokból kiemelendő legfontosabb feladatok, előírások:
- III. Speciális alapellátási feladatok:
  - a. Támogató szolgálat
  - b. Közösségi pszichiátriai ellátás
- IV. A koncepcióhoz kapcsolódó felmérés elemzése, összegzése

I. Meghatározó jogszabályok:

A fogyatékos személyek jogait meghatározó alapvető törvények:

1993. évi III. törvény

a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról

2001. évi LXXIX. törvény

a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény módosításáról

2003. évi IV. törvény

az egyes szociális tárgyú törvények módosításáról

1998. évi XXVI. törvény

a fogyatékos személyek jogairól és esélyegyenlőségük biztosításáról

6/2003. (II. 26.) ESZCSM rendelet

a személyes gondoskodást nyújtó szociális intézmények szakmai feladatairól és működésük feltételeiről szóló 1/2000. (I. 7.) SZCSM rendelet módosításáról

1/2000. (I. 7.) SZCSM rendelet

a személyes gondoskodást nyújtó szociális intézmények szakmai feladatairól és működésük feltételeiről

II. A felsorolt jogszabályokból kiemelendő legfontosabb feladatok, előírások:

A legfontosabb jogszabályként kell tekintenünk az ú.n. „esélyegyenlőségi törvény”-t, azaz az 1998. évi XXVI. törvényt.

Az 1998. évi XXVI. törvény rögzíti azokat az alapelveket, meghatározásokat, fogyatékos személyek jogait, az esélyegyenlőség területeit.

Meghatároz fogalmakat, támogatási rendszert. Rögzíti az országos Fogyatékosügyi Tanács feladatait, működését.

A törvény „Általános rendelkezések” részében a törvény irányultságát, szellemiségét rögzíti, melynek ismerete szükséges a fogyatékos személyek ellátását intézkedések koncepciójának kidolgozásához.

A törvény célja

1. § E törvény célja a fogyatékos személyek jogainak, a jogok érvényesítési eszközeinek meghatározása, továbbá a fogyatékos személyek számára nyújtandó komplex rehabilitáció szabályozása, és mindezek eredményeként a fogyatékos személyek esélyegyenlőségének, önálló életvitelének és a társadalmi életben való aktív részvételének biztosítása.

Alapelvek

2. § (1) Az államnak, a társadalom szervezeteinek és tagjainak oly módon kell tevékenységüket végezni, hogy az ne okozhasson olyan károsodást, amely fogyatékos kialakulásához vezet, illetve olyan körülményeket kell létrehozni, amelyben a fogyatékos emberek képesek lesznek teljesebb életre és a fogyatékoságukból fakadó terheik csökkenthetőek.

(2) A fogyatékos személyekkel kapcsolatos magatartás, tevékenység során úgy kell eljárni, hogy az a fogyatékos állapot rosszabbodását megelőzze, illetőleg annak következményeit enyhítse.

(3) A tervezési, döntési folyamatok során kiemelten kell kezelni a fogyatékos személyek sajátos szükségleteit, és figyelemmel kell lenni arra, hogy a fogyatékos személyek a bárki által igénybe vehető lehetőségekkel csak különleges megoldások alkalmazása esetén élhessenek.

(4) A fogyatékos személyeket érintő döntések során tekintettel kell lenni arra, hogy a fogyatékos személyek a társadalom és a helyi közösség egyenrangú tagjai, ezért meg kell teremteni azokat a feltételeket, amelyek lehetővé teszik számukra a társadalmi életben való részvételt.

(5) Az állam köteles gondoskodni a fogyatékos személyeket megillető jogok érvényesítéséről, a fogyatékos személyek hátrányait kompenzáló intézményrendszer működtetéséről a nemzetgazdaság mindenkorai lehetőségeivel összhangban.

3. § A fogyatékos személyek az őket mindenki mással egyenlően megillető jogaikkal állapotukból fakadóan kevésbé tudnak élni, ezért indokolt, hogy minden lehetséges módon előnyben részesüljenek.

A fogyatékos személyt megillető jogok:

Környezet

5. § (1) A fogyatékos személynek joga van a számára akadálymentes, továbbá érzékelhető és biztonságos épített környezetre.

(2) Az (1) bekezdésben foglalt jog vonatkozik különösen a közlekedéssel és az épített környezettel kapcsolatos tájékoztatói lehetőségekre.

Kommunikáció

6. § (1) A fogyatékos személynek, családtagjainak, segítőinek biztosítani kell a hozzáférés lehetőségét a közérdekű információkhoz, továbbá azokhoz az információkhoz, amelyek a fogyatékosokat megillető jogokkal, valamint a részükre nyújtott szolgáltatásokkal kapcsolatosak.
 (2) Hozzáférhető az információ akkor, ha azt a fogyatékos személy érzékelheti és az biztosítja számára a megfelelő értelmezés lehetőségét.

7. § (1) A kommunikációban jelentősen gátolt személy számára a közszolgáltatások igénybevételekor lehetővé kell tenni a kölcsönös tájékozódás feltételeit.
 (2) Az információs társadalom nyújtotta lehetőségek erősítik az esélyegyenlőséget a fogyatékos személyek számára. A fogyatékos személyt az információs esélyegyenlőség megilleti az információs társadalmi szolgáltatások igénybevételekor.

Közlekedés

8. § A közlekedési rendszereknek, továbbá a tömegközlekedési eszközöknek, utasforgalmi létesítményeknek – beleértve a jelző- és tájékoztató berendezéseket is – alkalmasnak kell lenniük a fogyatékos személy általi biztonságos igénybevételre.

9. § A közlekedésében jelentősen akadályozott fogyatékos személy közlekedését – az indulási helytől a célállomásig történő – szállítást végző hálózat működtetésével is lehet biztosítani.

10. § Közhasználatú parkolóban a közlekedésében akadályozott fogyatékos személyek számára – a külön jogszabály szerint – megfelelő számú és alapterületű parkolóhely kialakításáról kell gondoskodni.

Támogató szolgálat, segédeszköz

11. § A fogyatékos személy részére biztosítani kell a fogyatékosága által indokolt szükségleteinek megfelelő támogató szolgálat igénybevételét, továbbá segédeszközt. Az árhoz nyújtott támogatással beszerezhető segédeszközök körét és a támogatás módját, valamint mértékét külön jogszabály határozza meg.

A szociális törvény 2001. évi LXXIX. törvénnyel, majd a 2003. évi IV. törvénnyel történő módosítása alapjaiban változtatta meg az önkormányzatok feladatellátásának módját. Mindkét módosítás az **alapellátások** fejlesztését irányozta elő a szolgáltatások saját lakóköznyezetben történő biztosításával.

A hagyományos alap ellátási formák (étkeztetés, házi segítségnyújtás, családsegítés) kiegészültek a **speciális alapellátási** feladatokkal, amelyek

- a jelzőrendszeres gondozást jelentik az idős és fogyatékos személyek esetében,
- támogató szolgálatot a fogyatékos személyek körében,
- közösségi gondozást a pszichiátriai és szenvedélybetegek körében,
- utcai szociális munkát a hajléktalanok esetében.

A törvény nem definiálja a "rászorultságot", ebből adódóan minden olyan személynek az alapellátások körében, a lakóköznyezetben szolgáltatást kell biztosítani, aki ezt igényli és egészségi állapota, kora, fogyatékosága, jövedelmi helyzete miatt arra szüksége van.

Az ellátást igénylők csoportját tehát a szolgáltatások szempontjából **bővíti**, és kiegészíti a fogyatékos, pszichiátriai, szenvedélybeteg és a hajléktalan személyekkel.

Nagyon fontos az, az alapelv, hogy az **alapfeladatok hagyományos formában** is teljesíthetők, tehát ha az adott településen a szolgáltatás célcsoportjába kerülő személyek ellátási igénye másra nem terjed ki, mint pl. az étkeztetésre, vagy a házi gondozásra, akkor azt kell biztosítani a meglévő ellátórendszerben függetlenül attól, hogy milyen célcsoporthoz tartozik az igénylő.

Ha viszont a településen élő (fogyatékos, pszichiátriai, szenvedélybeteg) lakókörnyezetben történő ellátása igényli, úgy a **speciális ellátási forma** (támogató szolgálat, közösségi gondozás) útján is megszervezhető az ellátás.

A közterületeken tartózkodó (vagy az intézményes ellátást nem igénylő) hajléktalan személyek ellátása többnyire a speciális **utcai szociális munka** keretében teljesíthető.

A 2003. január 1-vel kötelező új ellátási formák megvalósítását valamennyi településen a törvény 2007. december 31-ig írja elő.

A törvénymódosítás lehetővé teszi az egyházi és nem állami fenntartók részére az alapellátási feladatok teljes körének biztosítását függetlenül attól, hogy a szervezet köt-e ellátási szerződést, vagy sem az önkormányzattal.

Eddig a törvény csak a gondozási központ és a családsegítés feladatánál iette lehetővé az egyházak vállalását.

Most valamennyi alapellátási forma biztosítását teljes körűen vállalhatják a nem állami szervezetek.

Amennyiben az önkormányzat a feladatellátást nem tudja, vagy nem kívánja biztosítani át kell adnia a külön jogszabályban meghatározott normatív támogatás térítési díjjal csökkentett részét a nem állami fenntartó részére.

Az alapellátások biztosítását a közigazgatási hivatalok ellenőrzik, s felszólítják az önkormányzatokat ellátási kötelezettségük teljesítésére.

Valamennyi alap ellátási forma esetében erőteljesen jelenik meg a törvényben az **együttműködési kötelezettség** a szociális intézmények és szolgáltatók, valamint az egészségügyi, oktatási, gyermekjóléti és gyermekvédelmi illetve munkaügyi intézmények között.

Ezen szolgáltatások tevékenységének összehangolása a szolgáltatást igénybevevő személy érdekében a gondozási központ, amennyiben ilyen intézmény nem működik, a **települési önkormányzat feladata** annak érdekében, hogy a rászoruló személyek egyre komplexebb, több irányú és az egyén élethelyzetére speciálisan alkalmazandó segítséget kapjanak.

Az alap ellátási feladatok megszervezéséhez a megyei, fővárosi módszertani intézetek is segítséget nyújtanak az alapellátási referens munkakör beállításával.

III. Speciális alapellátási feladatok:

Támogató szolgálat:

A speciális alapellátási formák közül most a **támogató szolgálat** működtetésével, engedélyezésével kapcsolatos kérdéseket ismertetjük, mivel ez az ellátás, amelynek jogi

szabályozása 2003. évtől valósult meg, s amelynek gyakorlati alkalmazása az önkormányzat számára megoldást jelenthet a városban lakó fogyatékos személyek ellátásában.

A támogató szolgálat célját és feladatait részletesen rögzíti a szociális törvény. A támogató szolgálat a fogyatékos személyek önálló életvitelének megkönnyítése érdekében működtetett szolgáltatás, amelynek alapfeladatai között szerepel az alapvető szükségletek kielégítését segítő szolgáltatásokhoz, közszolgáltatásokhoz való hozzájutás biztosítása.

Feladata a törvény 65/C § (2) bekezdése értelmében:

65/C. § (1) A fogyatékos személyek lakókörnyezetben történő ellátása támogató szolgálat megszervezésével is megvalósulhat.

(2) A támogató szolgálat célja a fogyatékos személy önrendelkezésén alapuló önálló életvitelének megkönnyítése, elsődlegesen a lakáson kívüli közszolgáltatások elérésének segítségével, valamint önállóságának megőrzése mellett a lakáson belüli speciális segítségnyújtás biztosítása.

(3) A támogató szolgálat feladata a fogyatékos jellegének megfelelően különösen

a) az alapvető szükségletek kielégítését segítő szolgáltatásokhoz, közszolgáltatásokhoz való hozzájutás biztosítása (speciális személyi szállítás, szállító szolgálat működtetése),

b) az általános egészségi állapotok és a fogyatékos jellegének megfelelő egészségügyi-szociális ellátásokhoz, valamint a fejlesztő tevékenységhez való hozzájutás személyi és eszközfeltételeinek biztosítása,

c) információnyújtás, ügyintézés, tanácsadás, a tanácsadást követően a társadalmi beilleszkedést segítő szolgáltatásokhoz való hozzájutás biztosítása,

d) a jelnyelvi tolmácsszolgálat elérhetőségének biztosítása,

e) segítségnyújtás a fogyatékos személyek kapcsolatkézségének javításához, családi kapcsolatainak erősítéséhez speciális, önsegítő csoportokban való részvételükhez,

f) egyes szociális alapellátási részfeladatok biztosítása a fogyatékos személyek speciális szükségleteihez igazodóan,

g) segítségnyújtás a fogyatékos emberek társadalmi integrációjának megvalósulásához, valamint a családi, a közösségi, a kulturális, a szabadidős kapcsolatokban való egyenrangú részvételhez szükséges feltételek biztosítása,

h) a fogyatékos személy munkavégzését, munkavállalását segítő szolgáltatások elérhetőségének, igénybevételének elősegítése.

(4) A támogató szolgálat együttműködik a területen lévő szociális alap- és nappali ellátást biztosító intézménnyel, a lakóotthonnal, a háziorvosi szolgálattal, körzeti védőnővel, otthonápoló szolgálattal, gyógypedagógiai, nevelési szakszolgálatokkal és a fogyatékos személyek segítő, szolgáltató szervezeteivel.

(5) A támogató szolgálat működésére, szervezésére, szakmai feladataira vonatkozó részletes szabályokat külön jogszabály tartalmazza.

A támogató szolgálat feladata abból adódóan többirányú, hogy a fogyatékos jellege milyen irányú tevékenységet igényel.

Fontos alapelv, hogy a támogató szolgálatnak a településen élő valamennyi fogyatékosági csoportba tartozó személy segítségére ki kell terjednie.

A szociális törvényhez kapcsolódó szakmai rendelet (a 6/2003. (II. 26.) ESZCSM rendelettel módosított 1/2000. (1. 7.) SZCSM rendelet) meghatározza a tárgyi, személyi és szakmai követelményeket.

A szociális törvényben felsorolt feladatok közül három megvalósítása minden támogató szolgálat esetében kötelező. Ezek a *személyi segítő szolgálat, a szállító szolgálat, s a tanácsadás*, ezen túl

további - a törvényben meghatározott feladat választható, melyekkel a tevékenységi kör bővíthető, kiegészíthető.

A támogató szolgálati feladatellátás személyi feltételei: egy vezető, két személyi segítő és egy gépjárművezető foglalkoztatása. A miniszeri rendelet meghatározza az egyes munkakörök betöltéséhez előírt szakirányú szakképzettséget, továbbá a szakirányú szakképzettség hiányában szükséges végzettséget.

A szakmai rendeletben meghatározott létszám minimum követelmény a szolgálat feladatainak ellátására. Ennél nagyobb létszámú szolgálat létrehozása esetén az állami támogatás összege nem növelhető.

Újjonnan - 2003. január 1-ét követően létesített - támogató szolgálat esetében valamennyi feltételt teljesíteni kell a működési engedély kiadásához, ennek megfelelően a 2003. április 1-ét követően felvett dolgozók esetében kizárólag a jogszabályban felsorolt szakirányú szakképzettséggel rendelkező dolgozó vehető fel.

A "szakirányú szakképzettség hiányában" felsorolt végzettség jogszabályba rögzítésére kizárólag a jogi szabályozást megelőzően már működtetett támogató szolgálatok dolgozóinak továbbfoglalkoztatása - munkakörülkben való megtartása - érdekében került sor, a 2001. és 2002. években az ESZCSM modellkísérlete keretében vagy a Fogyatékosok Esélye Közalapítvány által támogatott szolgálatok dolgozói körében. Esetükben nem előírás a szakirányú végzettség megszerzése, támogató szolgálati munkaviszonyuk idejére elfogadható meglévő iskolai végzettségük, szakképzettségük.

A rendelet értelmében 2003. április 1-től e támogató szolgálatok körében is kizárólag szakirányú végzettséggel rendelkező személy vehető fel.

A rendelet a támogató szolgálat valamennyi munkakörében foglalkoztatott dolgozónak egy speciális képzés kötelezettségét írja elő. A képzés a Nemzeti Család- és Szociálpolitikai Intézethez (Salgótarján) történő bejelentkezést követően történik~ amelyet a szolgálat dolgozóinak két éven belül kell teljesíteniük.

Új támogató szolgálat dolgozóinak a munkába állást követő két hónapon belül kell a képzésre bejelentkeznie.

A képzési kötelezettség elmaradása a szolgálat működési engedélyét veszélyezteti.

A speciális képzés célja a minőségi szakmai munka ellátás~ a speciális ismeretek elsajátítása, a fogyatékos emberrel szembeni attitűd és beállítódás változása mind a vezető, mind a személyi segítő, mind a gépjárművezető munkakörben.

Ez a speciális képzés nem váltja ki a szakirányú szakképzettséget az új támogató szolgálat munkatársai körében.

Támogató szolgálat létrehozható

gondozási központhoz, ennek hiányában családsegítő központhoz integráltan, de létrehozható

önálló szervezeti formában is.

Abban az esetben, ha a támogató szolgálat integráltan létesül, az intézményen belül biztosítani kell az önálló, elkülönült működterés feltételeit, mind szakmai mind pénzügyi vonatkozásban.

A szociális törvény 2003. évi módosítása értelmében a 2003. január 1-től megszervezendő új alapellátási formák létrehozására a települési önkormányzat 2007. december 31-ig kötelezett abban az esetben is, ha egyébként gondozási központtal vagy családsegítő szolgálattal rendelkezik, mivel azok alapfeladata eltér az un. speciális alapellátási feladatoktól. A támogató szolgáltatás biztosítását tehát 2007. december 31-ig meg kell kezdeni a fent jelzett intézmény(ek) hez integráltan, illetve önálló szervezetben vagy ellátási szerződés alapján.

Támogató szolgálat létesíthető nem állami és egyházi fenntartó által is. A civil szervezet(ek) által nyújtott szolgáltatás az ellátási kötelezettséget nem érinti, de az ellátási kötelezettségének az önkormányzat eleget tehet úgy is, hogy megfelelő szakmai háttérrel és a szükséges ellátási kapacitással rendelkező civil fenntartóval (fenntartókkal) ellátási szerződést köt.

Amennyiben a támogató szolgálatot helyi önkormányzat tartja fenn, amelyek működéséről önkormányzati rendeletet kell alkotni, ebben a szociális ellátásokat ki kell egészíteni a támogató szolgálati tevékenységgel és a térítési díjra vonatkozó szabállyal.

Ez a szabály érvényes abban az esetben is, ha a fenntartó megyei önkormányzat, és valamely fenntartásában működő bentlakásos intézete támogató szolgálatot működtet az intézet szervezetén belül

A Magyar Köztársaság 2003. évi költségvetéséről szóló 2002. LXII. törvény a támogató szolgálat működéséhez állami normatív támogatást biztosít.

A törvény szerint kiegészítő állami támogatásra jogosult az a települési önkormányzat, amely a támogató szolgálatot az Szt. 65/C.§ szerinti feladattal, az 1/2000. (1.7.) SZCSM rendelet szakmai követelményei szerinti működteti, és legkésőbb 2003. július 31-ig 4 főfoglalkozású dolgozót foglalkoztat.

A törvényi előírások szerint állami támogatásra jogosult továbbá az a fenntartó, amely a támogató szolgálatot 2002. évben is működtette, és tevékenységéhez a 2001. és 2002. évben az ESZCSM vagy a Fogyatékosok Közalapítványa támogatást nyújtott, amennyiben tevékenységükre működési engedélyt kaptak.

Ezen szolgálatok (önkormányzati, nem állami fenntartásúak) 2003. január 1-től jogosultak az állami támogatásra.

Új támogató szolgálat után állami támogatás igénybevételére a törvény értelmében az ötvenezer lakosság számnál nagyobb települési önkormányzat (annak területén székhellyel rendelkező civil szervezet) jogosult, amelyek 2003 évben támogató szolgálatot hoznak létre és 2003. július 31-én rendelkeznek működési engedéllyel.

A kisebb települések támogató szolgálatait, önkormányzati társulás mellett sem vehetik igénybe az állami hozzájárulást.

A normatív állami támogatás a működés megkezdését követő hónap 1. napjától illeti meg a támogató szolgálatot.

E lakosság számnál nagyobb települési önkormányzat több szolgálat létrehozásáról is dönthet, azonban állami támogatásra csak egy szolgálat után jogosult.

A fenti lakosság számmal kapcsolatos szabályok vonatkoznak az újonnan létrehozott, nem állami vagy egyházi fenntartó által működtetett támogató szolgálataira is.

A nem állami fenntartó az állami támogatást közvetlenül igényli meg a törvényi előírások betartása mellett, annak igénybevételéhez nem kell az önkormányzattal ellátási szerződést kötnie. A civil fenntartó által igénybevett normatíva az önkormányzati támogató szolgálat támogatását nem befolyásolja.

Természetesen egy civil fenntartó több ilyen településen - a gyakorlatban a főváros több kerületében - is létesíthet támogató szolgálatot, s így jogosulttá válik mindegyik után a normatív állami támogatásra.

Ha egy településen több civil és esetleg még önkormányzati fenntartású támogató szolgálat is működik, az állami normatívát valamennyi igénybe veheti.

A nem állami fenntartónak ugyanakkor a normatív állami támogatással a törvényi előírások szerint el kell számolnia.

Ha a nem állami és egyházi fenntartású támogató szolgálat személyes segítségre és szállító szolgálatra fordított, külön jogszabályban meghatározott nyilvántartással igazolt munkaóráinak száma a tárgyév folyamán nem éri el a 2300 órát, a nem állami és egyházi fenntartó a normatív állami hozzájárulás arányos részét köteles visszafizetni.

A támogató szolgálat létesítésének rendjét a személyes gondoskodást nyújtó szociális intézmény és a falugondnoki szolgálat működésének engedélyezéséről továbbá a szociális vállalkozás engedélyezéséről szóló 188/1999. (XII. 18.) Korm. rendelet szabályozza.

A működés engedélyezésének feltételei azonosak a települési önkormányzat és az egyházi, nem állami fenntartó által létrehozott szolgálat esetében.

Támogató szolgálat működési engedélyét a kijelölt város önkormányzatának jegyzője, bentlakásos intézethez történő integráció esetében a közigazgatási hivatal adja ki.

A működési engedély kiadására a működtető székhelye szerint illetékes jegyző jogosult, a szolgálat ellátási területének feltűntetésével, amely lehet másik kerület, vagy más település is.

A kijelölt város (fővárosi kerület) önkormányzatának jegyzője adja ki a működési engedélyt az illetékességi területén lévő valamennyi nem állami fenntartó részére, a saját önkormányzata által működtetni kívánt szolgálat esetén a közigazgatási hivatal által kijelölt másik kijelölt (fővárosi kerületi) önkormányzat jegyzője jár el. A működés engedélyezését a kormányrendelet külön fejezetben szabályozza, így akárcsak a falugondnoki szolgálat esetében az általánostól eltérő eljárási rendet alakít ki. Ennél fogva az engedélyezés az általános szabálytól eltérően, a 9/B §. előírásai alapján egy szakaszban történik, és nem szükséges a szakhatósági előírások beszerzése az engedélyezés során.

A kormányrendelet előírásainak megfelelően újonnan induló támogató szolgálatnak egyidejűleg minden feltételt teljesítenie kell, a szakirányú szakképzettséget a foglalkoztatott esetében, amelynek megléte nem mentesíti a dolgozót a speciális képzés kötelezettsége alól.

Új támogató szolgálat működése abban az esetben engedélyezhető, ha a szolgálat minden jogszabályi feltételnek eleget tett, a tanfolyami képzésre a dolgozókat bejelentette, az erre vonatkozó igazolást csatolta. Működési engedélye végleges jelleggel kiadható. A speciális képzés teljesítését a működést engedélyező szervnek ellenőriznie kell.

A kormányrendelet megjelenésekor már működő támogató szolgálatok számára a jogszabályi feltételek hiánya esetén 2004. december 31-ig ideiglenes működési engedély adható. Ez azt jelenti, hogy 2004. december 31-ig a támogató szolgálatnak minden feltételt (speciális képzés) teljesíteni kell.

Amennyiben azonban a támogató szolgálat már az engedélyezéskor minden jogszabályban előírt feltétellel rendelkezik és dolgozói a speciális képzésre bejelentkeztek, a működési engedély végleges jelleggel kiadható.

Közösségi pszichiátriai ellátás:

Nappali ellátást nyújtó intézmények:

75. § (1) A nappali ellátást nyújtó intézmények elsősorban a saját otthonukban élők részére biztosítanak lehetőséget a napközbeni tartózkodásra, étkezésre, társas kapcsolatokra, valamint az alapvető higiéniai szükségletek kielégítésére.

(2) Nappali ellátást nyújtó intézmény az idősek klubja, a fogyatékosok nappali intézménye, a szenvedélybetegek nappali intézménye, a pszichiátriai betegek nappali intézménye, továbbá a nappali melegedő.

76. § (1) Az idősök klubja a szociális és mentális támogatásra szoruló, önmaguk ellátására részben képes időskorúak napközbeni gondozására szolgál.

(2) Az idősök klubjába felvehető az a 18. életévét betöltött személy is, aki egészségi állapotára figyelemmel az (1) bekezdésben meghatározott támogatásra szorul.

77. § (1) A fogyatékosok nappali intézménye a harmadik életévüket betöltött, önkiszolgálásra részben képes fogyatékosok napközbeni gondozására, foglalkoztatására és nevelésére szolgáló, a közoktatás körébe nem tartozó ellátási forma.

(2) Rendkívül indokolt esetben gondozható a fogyatékosok nappali intézményében az a személy is, akire nézve szülője vagy más hozzátartozója gyermeknevelési támogatásban vagy ápolási díjban részesül.

(3) Fogyatékos személyek nappali intézményében – külön jogszabályban meghatározott feltételek biztosítása esetén – önellátásra részben képes, vagy önellátásra nem képes és felügyeletre szoruló halmozottan fogyatékos, illetve autista személy részére is biztosítható szolgáltatás. Szükség esetén a települési önkormányzat kizárólag halmozottan fogyatékos, illetve kizárólag autista személyek ellátásáról is gondoskodhat nappali intézményi szolgáltatás keretében.

78. § (1) A nappali melegedő elsősorban a hajléktalan személyek nappali tartózkodására nyújt lehetőséget.

(2) Az (1) bekezdés szerinti szolgáltatásért nem lehet térítési díj fizetését igényelni.

79. § (1) A szenvedélybetegek nappali intézménye a szenvedélybetegséggel küzdő személyek napközbeni ellátását, gondozását végzi.

(2) A szenvedélybetegek nappali intézményében elsősorban azokat a személyeket kell gondozni,

a) akiket szenvedélybetegségük miatt — korábban — fekvőbeteg-gyógyintézetben kezeltek, illetve rehabilitációs intézményben gondoztak;

b) akik az a) pontban megjelölt intézményi kezelés, gondozás megelőzése miatt erre rászorulnak.

79/A. § A pszichiátriai betegek nappali intézményében az a személy gondozható, aki

a) korábban pszichiátriai betegsége miatt gyógykezelés alatt állt, illetve akit pszichiátriai betegek intézményében gondoztak,

b) az a) pontban megjelölt intézményi kezelés, gondozás megelőzése miatt erre rászorul és napközbeni ellátása másképp nem oldható meg.

A speciális alapellátási formákat a jogszabályi előírásoknak megfelelően, működésüket biztosítani kell 2007-től.

Az Önkormányzat számára a Módszertani Osztály javasolja a Családsegítő Központba történő integrált működtetési formát.

IV. A koncepcióhoz kapcsolódó felmérés elemzése, összegzése:

A felmérés célja: Feltárni azokat a területeket, amelyeket a Sárbogárdon élő fogyatékos személyek, életvitelükben problémának tartanak.

Felmérés módszere: kérdőív

A felmérésben résztvevő személyek száma, fogyatékoságuk típusa:

Halmazottan sérült személyek:	7 fő
Hallássérült személyek:	4 fő
Látássérült személyek:	13 fő

Mozgássérült személyek:	21 fő
Értelmi fogyatékos személyek:	5 fő
Összesen:	50 fő

A kérdőív 1-10 kérdése eldöntendő választ igényelt, a 11-13 kérdések írásban tett válaszokat igénylő kérdések.

Az elemzés-összegzés során az 1-10 kérdések értékelésénél a számszerűséget vettük alapul, míg a 11-13 kérdéseknél a válaszokban visszatérő gyakoriságot tekintettük értékelési szempontnak.

Az 1-10 kérdések számszerű adatai:

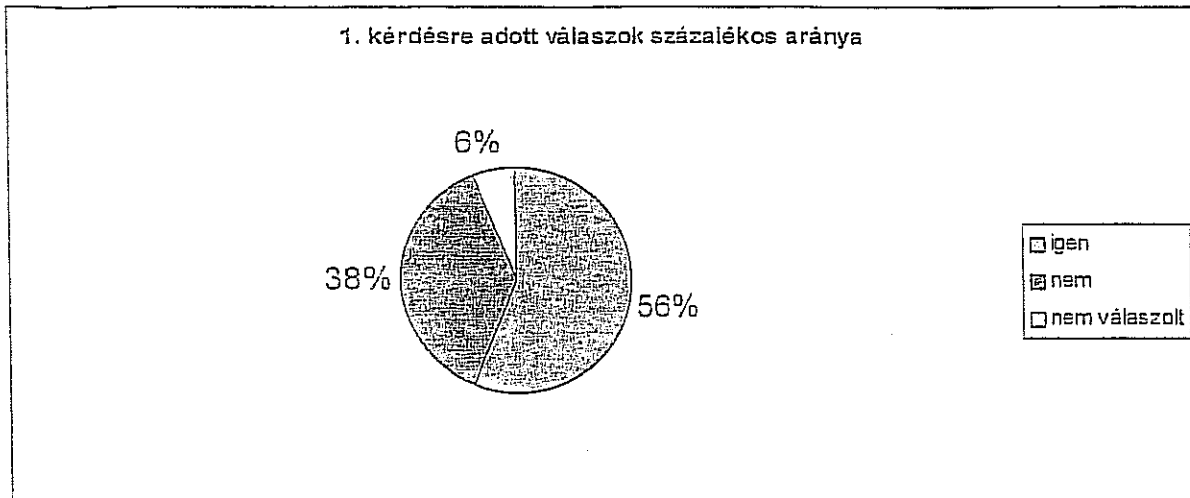
A válaszadók száma:

Kérdések száma:	Válaszadók száma:	Válaszadók százalékos aránya
1.	47	94%
2.	43	86%
3.	48	96%
4.	45	90%
5.	45	90%
6.	49	98%
7.	48	96%
8.	44	88%
9.	34	68%
10.	45	90%

Az egy-egy kérdésre, a kérdés jellege miatt a válaszadók nem adtak feleletet.

A kérdőív kérdéseire adott válaszok részletes adatai:

1. kérdés: *Ügyei intézésében gátolt-e, hogy nem megfelelő jelenlegi környezete? (közlekedés, távolság stb.)*

1. diagram

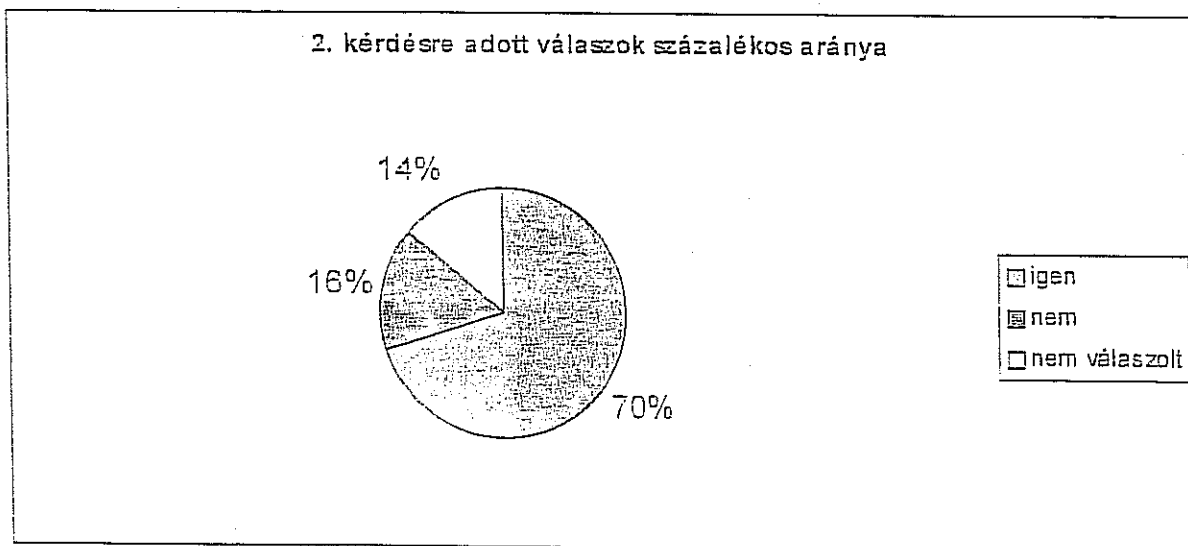
Az 1. diagram alapján a megkérdezettek 56%-a válaszolt igennel, amely azt mutatja, hogy a többség számára a környezete által biztosított lehetőségek gátolják mindennapos ügyei intézését, ebből következően segítséget, komfortosabb körülményeket vár el környezetétől.

Különösen gátoltnak érzik magukat a halmozottan sérült és a mozgássérült megkérdezettek:

Válaszok aránya:

	igen	nem	összesen
	5	2	7
	12	7	19

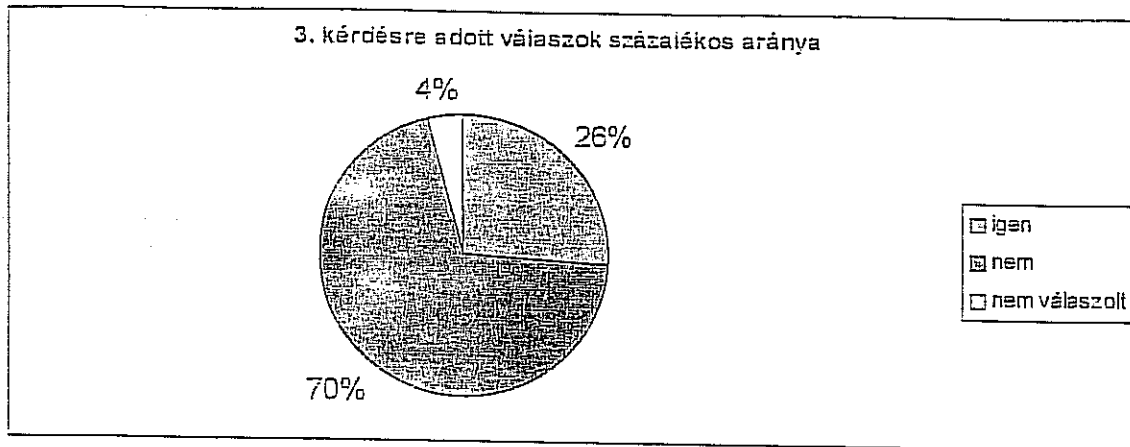
2. kérdés: *Igényelné-e, hogy a jelenleginél nagyobb mértékben jusson el Önhöz a közérdekű információ? (szórólap, újság)*

2. diagram

A 2. diagram alapján a megkérdezettek jelentős többsége – 70%-a – nem elégedett a jelenlegi információáramlással, hiányolja a gyakoribb és hatékonyabb tájékoztatást.

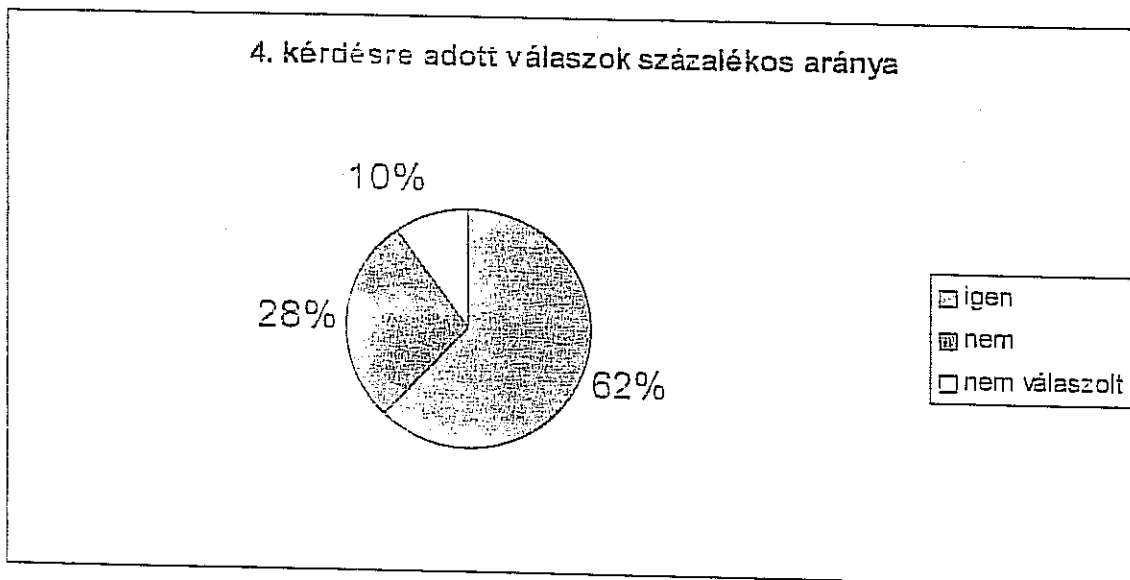
3. kérdés: Napi közlekedésbe biztonságban érzi-e magát?

3. diagram

A 3. kérdésre adott válaszok egyértelműen mutatják, hogy a megkérdezettek többsége nem érzi magát biztonságban a napi közlekedés során. A „jobb utak”, speciális jelzőlámpák, speciális járművek hiánya, emberi hozzáállás kérése szerepelnek leggyakrabban a válaszok mellett.

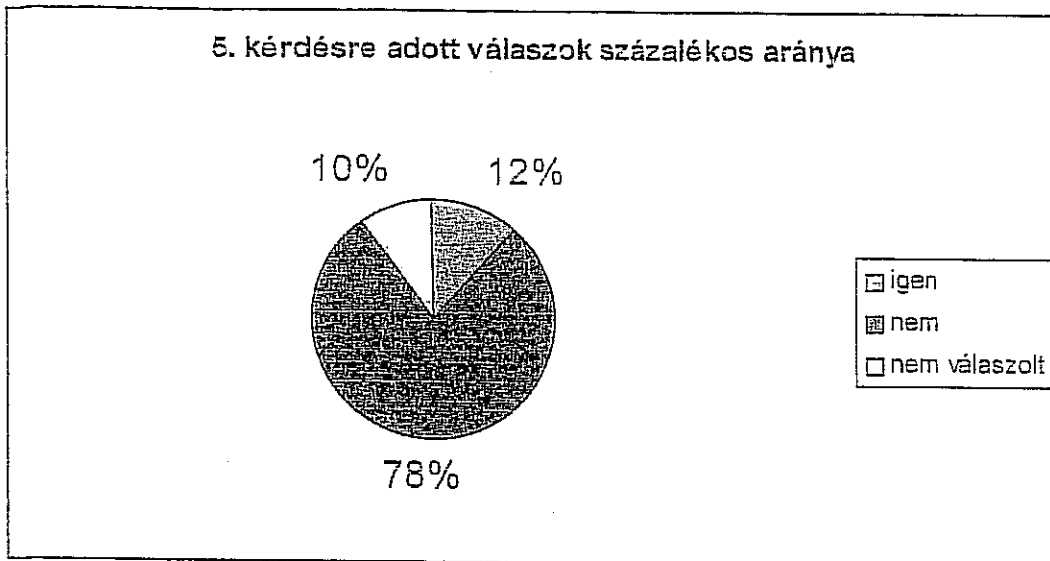
4. kérdés: Speciális személyszállítás lehetőségét igénybe venné-e?

4. diagram

A 4. kérdésre adott válaszok a 3. kérdésre adott válaszokkal összefüggésben nagy százalékot mutatnak, hogy a megkérdezettek többsége igényelne speciális szállítási lehetőséget, ebből következően jelenleg hiányolja.

5. kérdés: Megfelel-e Ön szerint a fogyatékos személyek részére kialakított ülőhely a tömegközlekedési eszközön, illetve elegendő számú parkolóhely van gépkocsijuk számára?

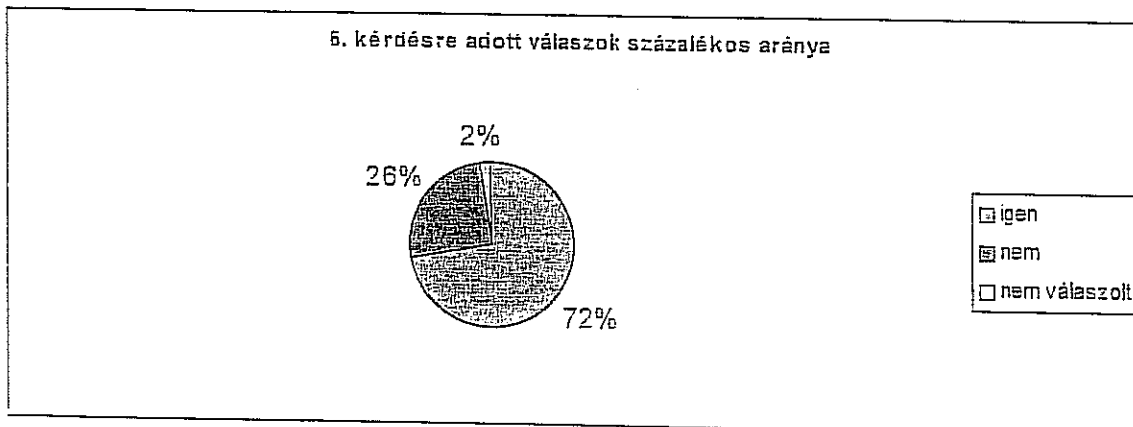

5. diagram

A felmérés alapján a fogyatékkal élő emberek közel 4/5-e gondolja úgy, hogy akár tömegközlekedési eszközön utazik, akár saját gépkocsiját használja, jelentős hátrányt szenved a közlekedésben.

A 3-5 kérdések a fogyatékkal élő emberek közlekedésével kapcsolatos kérdésekre kereset válaszokat. E kérdések átlagolt eredménye alapján a megkérdezettek 70%-a nem elégedett a jelenlegi közlekedési lehetőségeivel.

6. kérdés: *Hozzájut-e a számára szükséges segédeszközökhöz?*

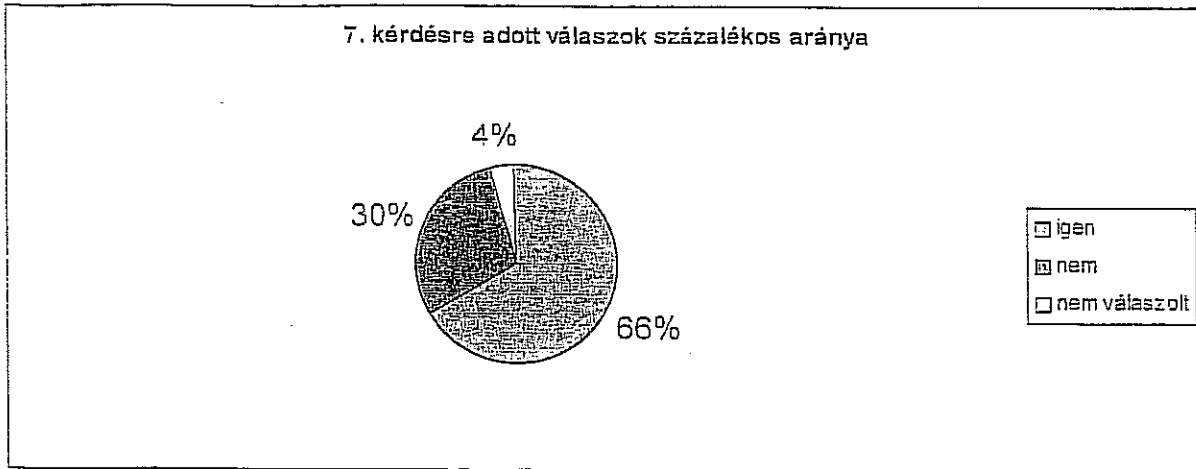

6. diagram

A kérdésre adott válaszok alapján a megkérdezettek többsége hozzájut azokhoz a segédeszközökhöz, melyekre szüksége van. A felmérés alapján egyedül a halmozottan sérült célcsoportnál adtak többségi nem választ.

7. kérdés: *Igényelne-e segítséget egészségügyi ellátásával kapcsolatban?*

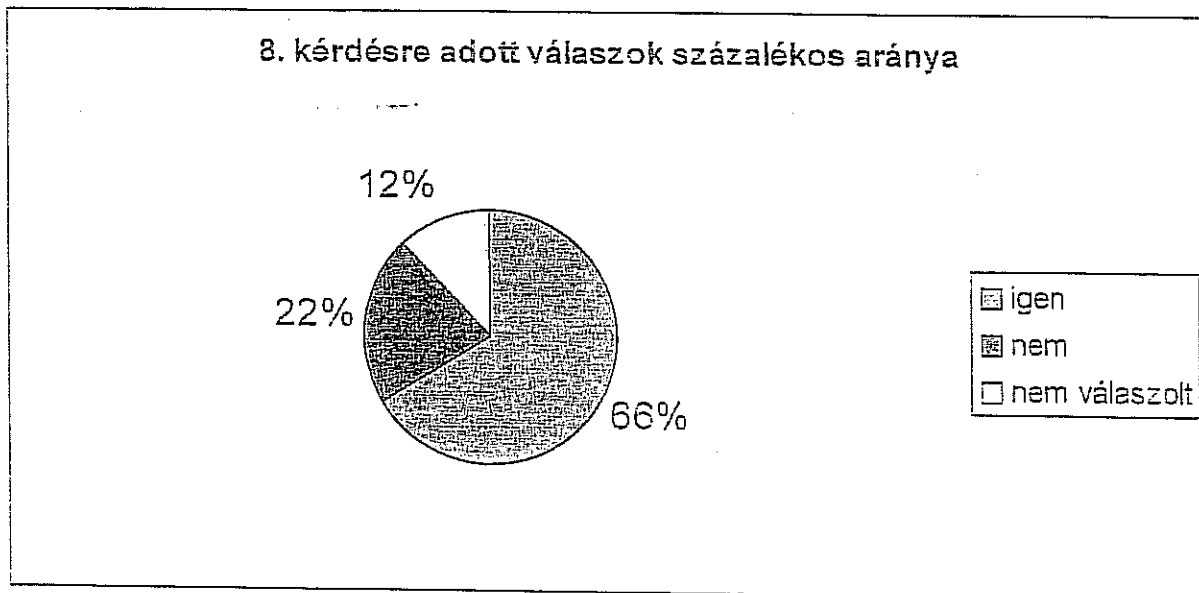

7. diagram

A 7. kérdésre adott válasz alapján a megkérdezettek 66%-a nem igényelne egészségügyi segítséget ellátásával kapcsolatban, viszont e kérdésre adott válaszokat erőteljesen befolyásolja a megkérdezettek sérülésének típusa. A megkérdezettek közül a halmozottan sérültek csoportjának 86%-a, a mozgássérültek 54% igényelne segítséget.

8. kérdés: *Ígéyelné-e fejlesztő képzést ön maga, vagy fogyatékos hozzátartozója részére?*

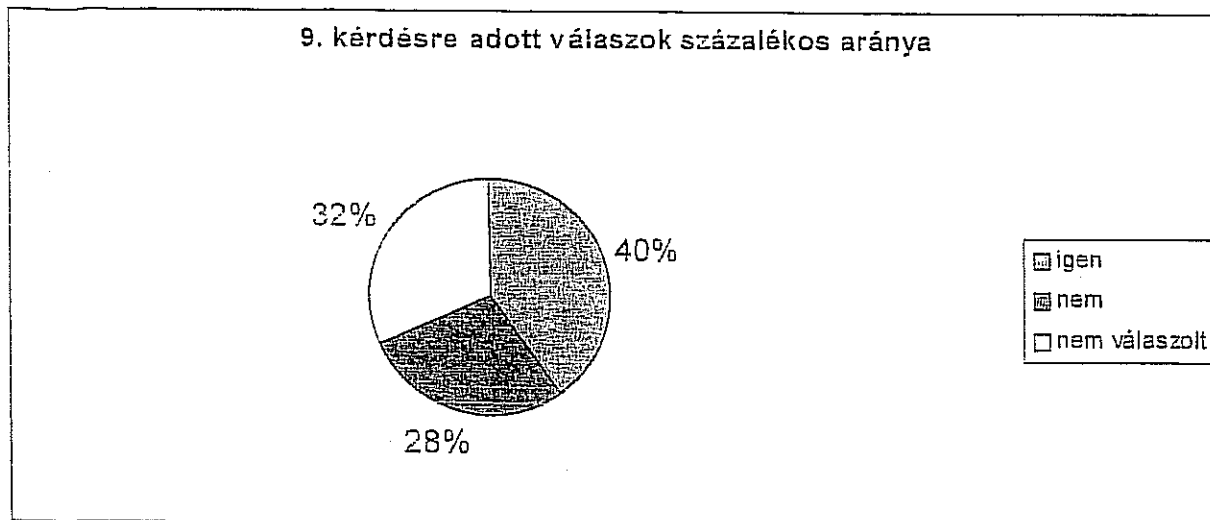

8. diagram

A megkérdezettek többsége igényelne fejlesztést. A 12%-nyi nem válaszoló többsége korára hivatkozva utasította el a válaszadás lehetőségét. Az igennel válaszolók többsége gyógytornát szeretne.

9. kérdés: *Ígéyelné-e, hogy fogyatékos hozzátartozója a többi nem fogyatékos gyerekekkel együtt*

óvodai, iskolai nevelésben, oktatásban vevyen részt?

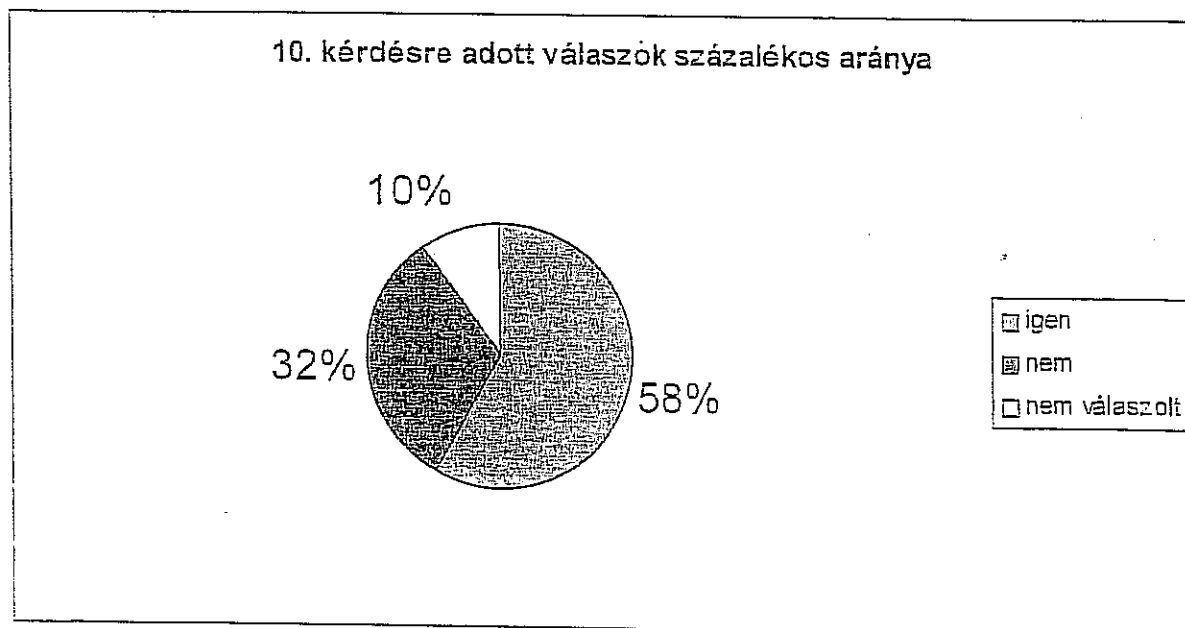

9.

diagram

A kérdésre adott válaszok szerint a válaszadók 40%-a az integrált oktatást támogatja, a 28% nem támogatja az integrált nevelést. Az igen magas 32%-os nem válaszolók aránya valószínűleg onnan eredhet, hogy a válaszolók nem értették meg a kérdés irányát.

10. kérdés: Részt venne-e egészségi állapotának megfelelő munkajellegű foglalkoztatásban?

10. diagram

A válaszolók többsége 58%-a részt venne munkajellegű foglalkoztatásban. A „nem”-mel válaszolók közötti jelentős azok száma, akik a kérdőíven jelezték, hogy már dolgoznak, illetve idősek.

11. kérdés: Integrált környezetben, vagy speciális munkahelyek működtetésével?

A 10-es kérdésre igennel válaszolók között szinte egyértelmű, hogy bármelyik foglalkoztatási

forma elfogadható számukra.

12. kérdés: Szabadidejében milyen tevékenységet végezne szívesen? Ehhez milyen segítséget igényelne?

A leggyakoribb válasz: közös kulturális és sport tevékenység; segítségként szakember (gyógytornász) és anyagi természetű segítség.

13. kérdés: Az Ön civil szervezete komplexebb működése érdekében milyen szakmai, módszertani segítséget javasolna, igényelne?

Leggyakoribb válaszok:

- Nincs civil szervezet
- Több anyagi támogatást
- Összefogást egymás közt

14. Egyéb:

Leggyakoribb megjegyzések:

- Speciális nappali ellátást
- Segédeszközök beszerzését segítő nagyobb anyagi támogatás
- Rendszeres munkalehetőség

Összegzés:

A felmérés alapján megállapítható, hogy a megkérdezettek többsége nincs megelégedve helyzetével.

A kérdésekre adott válaszok alapján levonható, hogy:

- A tömegközlekedés minősége, az utak állapota, speciális közlekedési eszközök hiánya mindennapi gondot jelent a város fogyatékos személyeinek
- Az információ áramlás színvonalával, hatékonyságával nincsenek megelégedve.
- Megkérdezettek válaszaik alapján hajlandók tevékenyen részt venni önmaguk fejlesztésében.
- Nagy problémának tartják, hogy a meglévő szervezetek nem képviselik hatékonyan a fogyatékkal élő emberek érdekeit.
- Legfőbb problémának a rendszeres munkalehetőség hiányát és a nehéz anyagi körülményt tartják.

